

anaokulu • ilkokul • ortaokul • lise

Anaokuluna Alışma Süreci

Okul öncesi eğitim için hazır olma yaşı her çocuk için farklılık gösterebilir. Genel olarak 2 ile 4 yaş arası başlamak için uygun zaman aralığıdır. Çocuklar okul öncesi eğitim ile sosyal, duygusal, fiziksel ve zihinsel birçok beceri kazanırlar. Böylece sosyalleşme sürecinde ilk adımlarını atarlar. Ayrıca okulun çocuğun hayatına girmesi ile birlikte yeme alışkanlığı, uyku düzeni, davranışsal tepkiler, ayrılma kaygısı ve aşırı hareketlilik gibi sorunsallar için olumlu gelişim desteklenmiş olur. Bu gibi sorunlar çocuğun hayatının bir düzene oturması ile kendiliğinden veya okuldan alacağınız yönlendirme ve iş birliği ile çözüme ulaşır.

Bu sürecin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için, ailelerin çocuklarını okula başlatma kararı verdiklerinde kendilerinin buna gerçekten hazır olmaları ve kararlarında tutarlı olmaları gerekmektedir.

Çocukların yeni ortamlara uyum yetenekleri oldukça yüksektir. Ancak bu uyum yeteneğinin anne baba tarafından engellenmemesi gerekmektedir. Her yeni ortama girmenin yetişkinlerde olduğu kadar, çocuklarda da belirli bir düzeyde kaygı yaratması doğaldır. Ancak aile, çocuk okula başlayacağı için suçluluk duyuyorsa veya onu nasıl okulda bırakıp çıkacağı konusunda endişe duyuyorsa, çocuk da bunu hissedecektir. Çocuklar anne babalarının verdiği sözel olmayan mesajları kolaylıkla algılayabilirler. Davranışlardan, mimiklerden ve ses tonundan annedeki farklılığı anlarlar. Bu da onların daha çok tedirgin olmasına neden olur.

Her çocuk seçme şansı verilirse, doğal olarak annesiyle kalmak ister. Ancak çocuk kendisi için doğru olanı değerlendirme aşamasında değildir. Okula gitmek gibi önemli bir kararın çocuğun anlık isteklerine bırakılmaması gerekmektedir. Çocuğun istemediği takdirde okuldan alınacağını hissetmesi, gitmek istemediği günlerde alternatif seçeneklerin sunulması, okula düzenli devam etmesini ve uyumunu zorlaştıracaktır.

Anne babanın, çocuğun içinde bulunduğu yaş itibari ile ayrılık kavramına zihinsel olarak hazır olmadığının farkında olması gerekir. “Sadece 1 saat oyna, ben hemen gelirim” veya “öğleden sonra gelirim” gibi soyut ifadeleri bir yetişkin gibi algılayamaz. “Annem beni bırakıp gitti, hani gelmiyor, bir daha gelmeyecek” olarak algılar ve yoğun endişe yaşar. Bu nedenle anaokuluna uyum sürecinde ilk günlerde annenin de okulda kalması yararlı olacaktır. Zaman kavramı henüz gelişmemiş olan çocuk için etkinlikler üzerinden konuşmak “öğle yemeğinden sonra gelip seni alacağım” ve verilen sözün tutulması güven duygusunun korunması adına çok önemlidir.

Okul yönlendirmesi ile çocuk anneye aynı sınıfta durma ihtiyacı duyuyorsa, o oyun oynarken anne bir köşede kitap, dergi vs. okuyabilir, göz temasından veya herhangi bir iletişim şeklinin kaçınabilir, zamanla uzaklaşma ve güven çalışmalarına bu şekilde devam edilmesi yararlı olacaktır. Annesinin okulda olduğunu hisseden çocuk, kendini daha rahat hissederek oyunlara katılacak ve birlikte olduğu öğretmenine ve arkadaşlarına güven duyacaktır.

Öğretmenine güven duyan bir çocuk, zamanla annenin yokluğundan kaygı duymayacak, okula ve arkadaşlarına uyum sağlayarak sağlıklı bir sosyalleşme süreci geçirmiş olacaktır.

Anaokuluna Uyumda Ailelere Öneriler

Okula başlatma kararı ile birlikte okul araştırmasını çocuğunuzla birlikte yapmayın. Sizin aldığınız bilgilerle karar verdiğiniz okulu okul açılmadan önce birlikte ziyaret edin ve dolaşın.

Çocuğunuza açık uçlu olmayan sorular sorup onu bir karar vermeye zorlamayın. “Okulunu sevdi mi?” yerine “Okulunu nasıl buldun?” gibi bir sorunun cevabı daha dolu ve daha gerçekçidir. Böyle bir soru ile hem çocuğun gerçekten gözlemine hem de varsa nasıl bir kaygıya sahip olduğuna ulaşırsınız.

Anaokulu öncesinde uyum sürecini kolaylaştırmak için oyun grupları oldukça yararlı olmaktadır. Kısa sürelerle başlayan aralıklar zamanla daha uzun sürelerle yayılmakta ve çocuğun endişesini azaltmaktadır.

Anaokuluna başlamadan önce, çocukla okul hakkında konuşmak, okulda yapacağı faaliyetleri anlatmak, birlikte okul alış verişini yapmak farkındalık kazanması açısından önemlidir.

İlk günler okula getirmek istediği oyuncak, fotoğraf varsa kuş veya balık gibi bir hayvanı getirmesine izin vermek geçiş ve uyum konusunda ona destek olacaktır.

Çocuğun okulda rahat bir uyum süreci geçirmesi ve burada mutlu olabilmesi için öncelikle anne babanın bu konuda rahat, kararlı ve tutarlı davranması gerekmektedir.

Annenin sınıfa alınması durumunda bu sürenin fazla uzatılmaması, sınıf ortamında çocukla oyun oynamaması veya müdahale etmemesi gerekmektedir.

Anne babanın kapıda vedalaşma süresini kısa tutması ve duygusal sahnelerden kaçınması daha doğru olacaktır

Önemli bir hastalık veya sorunu olmadığı sürece çocuğun okula devam etmesi, yani alışma sürecinde uzun ayrılık dönemlerinin olmaması, sürecin kesintisiz ilerlemesini sağlamaktadır.

Okulun ilk günleri çocuk evde ebeveynlerine daha fazla bağlanacaktır. Bu sürecin yaşanmasının doğal olduğu kadar okula uyumla birlikte azalması ve kaybolması beklenir. Bu süreçte sabırlı olarak çocuğunuza destek olun.

Okan Koleji Rehberlik Birimi
Uzm. Psk. Duygu K. TAKVİM